

Abraham:

Prorocký přehled

Abrahamův příběh nalézáme v 1. Mojžíšově 12,1 až 25,10. Každý, kdo věří v Pána Ježíše, by měl znát Abrahamův příběh, protože Abraham je otec těch, kteří věří. Jeho příběh obsahuje mnoho naučení pro praktický život víry:

– Ve 12. kapitole se učíme o poslušnosti, neboť Abraham vyšel, aniž by věděl, kam jde, protože Bůh mu řekl, aby to tak udělal;

– V 16. kapitole se učíme, že i když máme víru, nemáme snad trpělivost čekat na Boží čas;

– V kapitole 24 se učíme, že rodiče se mají starat o své děti, aby vešly do manželství v Pánu.

Avšak tyto lekce nejsou prvořadým účelem Abrahamova příběhu. Hlavní myšlenka je prorocká. Je velmi důležité toto přijmout. Pán sám řekl: „*Abraham... veselil se, aby viděl den můj, i viděl, a radoval se.*“ (Jan 8,56) Prorocké hledisko nenajdeme v jednotlivých verších; musíme sledovat celý nástin. Duch Svatý nám ho předkládá v Abrahamově životě jako celku.

Abrahamova historie se dělí do tří částí a ty jsou od sebe odděleny slovy: „*Když pak ty věci pomínuly*“ („*Po těchto věcech*“). Každá část představuje prorocký obraz, který je sám v sobě úplný. První část zahrnuje kapitoly 12 až 14, druhá část kapitoly 15 až 21 a třetí kapitoly 22 až 25,10. Všechny tři části končí v tisíciletém království, ale každá ilustruje svou vlastní myšlenku.

Požehnání Izraele v tisíciletém království (1. M 12–14)

„*Požehnám také dobrořečícím tobě, a zlořečícím tobě zlořečiti budu; ano požehnány budou v tobě všechny čeledi země.*“ (12,3)

Izraelský národ obdrží toto požehnání na základě Božího zaslíbení bez podmínky. Je řečeno bez jakékoli podmínky: „*Požehnám tobě.*“ Ve 14. kapitole vidíme toto požehnání přicházet skrze pravého Melchisedecha. Melchisedech za doby Abrahama mu přinesl chléb a víno. Požehnáním

v tisíciletém království bude duchovní potrava ve své plnosti, protože země bude plná známosti Pána (chléb). Jaké vzácné požehnání! Ale lid bude také naplněn duchovní radostí (víno). Takto první část Abrahamova příběhu mluví o Božím požehnání, které Bůh zaslíbil Svému lidu izraelskému, a které dá v jeho plnosti při příchodu Pána ve slávě.

Izraelovo vládnutí svou zemí v době tisíciletého království (1. M. 15-21)

„V ten den učinil Hospodin smlouvu s Abramem, řka: Semení tvému dám zemi tuto, od řeky Egyptské až do řeky té veliké, řeky Eufraten.“ (15,18)

„I nasázal stromoví (zasadil tamaryšek – přel.) v Bersabé, a vzýval tam jméno Hospodina, Boha silného, věčného.“ (21,33)

V 15. kapitole, v 18. verši, Bůh informuje Abrahama, že bude vlastnit tuto zem, a na konci 21. kapitoly se stane něco velmi zvláštního: Abraham zasadil strom. Zemědělec ví, co to znamená. Jestliže zasazuje strom, říká: Tato země mi patří. V obrazné mluvě se tak Abraham chápe vlastnictví země. Bůh dá zemi Izraeli. Jestliže jdeme zpět k 15. kapitole, 18. verši, dozvídáme se, že Bůh učinil s Abrahamem smlouvu a na základě této smlouvy dá tuto zem jeho potomkům.

Když sledujeme druhou část Abrahamova příběhu, vidíme nejprve příběh Agar a Izmaele, a pak příběh Sára a Izáka. Z Epištoly Galatským se učíme, že jsou dvě smlouvy: Agar a Izmael mluví o smlouvě ze Sinaje, zatím co Sára a Izák mluví o nové smlouvě. Smlouva ze Sinaje byla smlouvou s podmínkami. Nová smlouva je založena na krvi Pána Ježíše, kterou vylil na Golgotě. Na základě této nové smlouvy dá Bůh zemi Izraeli. Izrael ji nebude v tisíciletém království vlastnit na základě své vojenské dovednosti, nýbrž kvůli dílu Pána na Golgotě. To je velké učení druhé části.

Církev a plodnost Izraele v tisíciletém království (1. M. 22-25,10)

Třetí část, kapitoly 22 až 25, je velmi zajímavá. Velkou myšlenkou, ke které

vede, je nesení ovoce v tisíciletém království. V kapitole 22, verši 17, čteme, že Bůh rozmnoží Abrahamovo símě, a pak čteme o hvězdách nebe a o písku moře. Hvězdy nebe mluví o ovoci s nebeským charakterem, což je představeno Rebekou, zatím co písek mořského pobřeží mluví o ovoci s pozemským charakterem. Představuje je Cetura, která Abrahamovi zplodí mnoho synů.

„I řekl: Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kterého miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a oběťuj ho tam v oběť zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.“ (22,2)

V poslední části jsou prorocké obrazy, které se přímo týkají také nás. V kapitole 22 nalézáme tři důležité předobrazy. Předně vidíme ve 2. verši zvláštní pohled na Golgotu, totiž že Bůh dal Svého Syna na smrt a na soud. Ve 3. kapitole Janova evangelia nalézáme to, co je zde ukázáno obrazně: Bůh je světlo a Bůh je láska. V Jan 3,14 vidíme božské „musí“: protože Bůh je světlo, musel dát Svého Syna na Golgotu. Ale když se obrátíme k 16. verši, nalézáme, že Bůh je láska, a Bůh lásky dal Svého Syna na Golgotu. Tam nenalézáme žádné „musí“. Dal Ho dobrovolně; dal Ho, protože Bůh je láska. V 1. Mojžíšově 22 máme velmi krásný obraz Abrahama jdoucího do země Moria. Někdy se říká, že šel k **hoře** Moria, ale tak to nečteme. Písmo říká, že šel do země Moria a k **jedné hoře**, kterou mu Bůh měl ukázat. Věřím, že to byla hora Golgota.

„Skrze sebe samého přísáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž jsi učinil tu věc, že jsi nezadržel syna svého, jediného svého: Požehnám velmi tobě, a velice rozmnožím símě tvé jako hvězdy nebeské, a jako písek, který jest na břehu mořském; nadto dědičně vládnouti bude símě tvé branami nepřátel svých.“ (22,16-17 – část přel.)

„Tedy navrátil se Abraham k služebníkům svým; a vstavše, šli spolu do Bersabé; nebo bydlil Abraham v Bersabé.“ (22,19)

Druhá velká skutečnost v této kapitole je to, že Abraham přijal svého syna ze smrti. Izáka ve skutečnosti nezabil, ale Epištola Židům 11,17 říká, že ho obětoval, svého jediného syna, a 19. verš dodává, že „*ho přijal jako vzkří-*

šeného“. Tato druhá skutečnost představuje vzkříšení Pána Ježíše Krista skrze slávu Boha Otce. On nekonečně oslavil Boha na Golgotě a Otec jako by řekl: Pán Ježíš mne tak velmi oslavil; Já zjevím všechnu Svou slávu tím, že Ho přivedu zpět ze smrti. Byl vzkříšen skrze slávu Otce.

„Bathuel pak zplodil Rebeku.“ (22,23)

Třetí velká skutečnost je ilustrována narozením Rebeky. To je ve Skutcích apoštolů 2: narození církve nebo vyvolání církve v jsoucnost, ačkoli Rebeka v citovaném verši ještě nezná své postavení Izákovy ženy nebo svůj vztah k němu. Církev začala o Letnicích, ale spisy Pavla a Jana, které zjevily církvi její postavení a vzájemné vztahy, měly být teprve napsány. To je velmi důležité pro porozumění Knize Skutků.

„A umřela (Sára) v městě Arbe, kteréž slove Hebron, v zemi Kananejské. I přišel Abraham, aby kvílil nad Sárrou, a plakal jí.“ (23,2)

Když přijdeme k 23. kapitole, shledáváme, že Sára umírá. To odpovídá odložení Izraele pod milostí (Skutky ap. 7). Není to dání stranou Izraele pod zákonem; to se stalo dříve, v příchodu Božího Syna na zem a je znázorněno tím, že Agar a Izmael byli vyvrženi: *„Zákon skrze Mojžíše dán jest, milost a pravda skrze Ježíše Krista stala se.“* (Jan 1,17) Pán Ježíš byl zabit, vstal z mrtvých a vystoupil do nebe. Pak přišel na zem Duch Boží. Jeho poselství k izraelskému národu jako celku nalézáme ve Skutcích ap. v kapitolách 2 až 7, počínaje pozoruhodným Petrovým kázáním spolu s jedenácti a konče Štěpánovou řečí, kterou tento začal slovy *„Bratři a otcové“*. Tato velmi dlouhá a naléhavá řeč byla poslední Boží výzvou v milosti k izraelskému lidu jako celku. Avšak když slyšeli toto poselství, zacpali si uši, běželi ke Štěpánovi a ukamenovali ho. Po této události se Bůh přestal obracet k Izraeli jako k celku. Nadále se obracel jen k jednotlivcům, aby je z Izraele zachránil. Tato věc ze Skutků 7 je ilustrována smrtí Sáry.

„Abraham pak již byl starý a sešlého věku; a Hospodin požehnal mu ve všech věcech. Tedy řekl Abraham služebníku svému staršímu v domě svém, který spravoval všechny věci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé, abych

tě zavázal přísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha země, abys nebral manželku synu mému ze dcer Kananejských, mezi nimiž já bydlím. Ale půjdeš do země mé a příbuznosti mé; a odtud vezmeš manželku synu mému Izákovi... A vzal služebník ten deset velbloudů z velbloudů pána svého, aby se bral; (nebo měl všecken statek pána svého v rukou svých.) I vstav, bral se k Aram Naharaim do města Náchor.“ (24,1–4.10)

Když lid ve Skutcích 7 ukamenoval Štěpána, stál tam mladý muž: Saul z Tarsu. Stal se Božím nástrojem, aby ukázal církvi její postavení. To nás vede přímo do 1. Mojžíšovy 24, kde je Rebece ukázáno její postavení jako Izákovy ženy. Vztah, který máme k Pánu Ježíši a Otci, je ilustrován rozmanitými dary, které vzal služebník na tu cestu.

Musíme rozlišovat mezi postavením a vztahem. Je velmi důležité si to ujasnit, jestliže máme rozumět Pavlovým a Janovým spisům. Chtěl bych vám vyprávět něco ze svého života. Před třiceti lety si mne má žena vzala – městská dívka se stala ženou farmáře! To byla změna postavení, ke které došlo v jednom dni. Ale v tomto novém postavení, do kterého byla přivedena, se vztahy formovaly po třicet let. To je rozdíl mezi postavením a vztahem.

Pavel nám ukazuje naše postavení, zatím co Jan ukazuje vztahy, které jsou odkrývány v tomto postavení. Znovu a znovu se lidé ptají, který z těchto dvou pohledů je vyšší. Pro mne je to jasné. Věřím, že vztahy, které se ukazují v našem postavení, jsou nejvyšším potěšením věřícího: naše občanství jako dětí s Otcem a jako věřících s Pánem Ježíšem. Doufám, že to všichni znáte z praxe – být za zavřenými dveřmi sami s Bohem Otcem a s Pánem Ježíšem. Jak obdivuhodné jsou tyto křesťanské vztahy, ukázané nám v této vzácné 24. kapitole! Jsou tam před námi tři lidé: Abraham, obraz Boha Otce; Izák, obraz Pána Ježíše, Syna; a Abrahamův služebník, obraz Ducha Svatého. Je to velká věc, když vidíme, jak se všichni tři zaměstnávají Rebekou. To je pravda, kterou můžeme znát jako křesťané. Všechny tři Osoby Božství se o nás starají a zaměstnávají se s námi.

Bylo to také tehdy, když jsme ještě byli ztraceni. Podívej se do Lukáše 15, kde je třeba vidět nikoli tři podobenství, nýbrž jedno podobenství ve třech

příběžích. To, co máme před sebou v té kapitole, je jen jedna ilustrace. Předně vidíme pastýře, jak hledá ovci – Pán Ježíš šel za mnou, když jsem byl ještě ve svých hříších, když jsem stále ještě utíkal pryč od Něho (verše 3–7). Pak vidíme ženu s lampou, obraz Ducha Svatého, který mne hledal, když jsem byl mrtev v přestoupeních a hříších (verše 8–10). A nakonec vidíme otce, který bere mladšího syna do náruče, když mu předtím běžel vstříc (verše 11–32). Všechny tři Osoby Božství se o nás staraly, když jsme byli ještě hříšníci. Nyní, když patříme Bohu, se všechny tři o nás starají dále; a to proto, abychom rozuměli svému křesťanskému postavení, které je představeno v Pavlových spisech, abychom se těšili ze svých křesťanských vztahů, jak je popisuje Jan, a aby naše radost byla plná.

Dílo Ducha Božího zde nalézáme v předobrazu Abrahamova služebníka. V Božství jako takovém není žádná poddanost. To je základní křesťanská pravda: Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch Svatý si jsou rovni. Avšak přišla chvíle v čase, kdy Bůh Syn byl dobrovolně poslán na zem jako pokorný člověk, ačkoli stále zůstával Bůh – všemohoucí, vševědoucí a všudypřítomný. Vykonal obdivuhodné dílo na Golgotě. Vstal jako člověk v božské moci a jako takový vystoupil do nebe. Pak Bůh Duch Svatý vzal na sebe dílo být Otcem a Pánem Ježíšem poslán, a přišel sem na zem, aby přebýval v církvi a v každém věřícím. Doprovází nás zde na naší cestě tímto světem a vede naše oči k domu Otce – k pravé křesťanské naději.

„I uvedl ji Izák do stanu Sáry matky své, a vzal Rebeku, a měl ji za manželku, a miloval ji. I potěšil se Izák po smrti matky své.“ (24,67)

Dnes je mnoho věřících, kteří jsou fascinováni Izraelem. Bůh naplní všechna Svá zaslíbení Izraeli, ale to není křesťanská naděje. Ta spočívá v čekání na příchod Pána Ježíše. On pro nás přijde, aby mocně naplnil slova, která dal Svým učedníkům v Jan 14: *„V domě Otce mého přibytkové mnozí jsou... Jdu, abych vám připravil místo.“* (2. a 3. verš) To učinil tím, že šel na Golgotu, dal sám sebe jako zápalnou oběť, vstal z mrtvých a jako člověk vstoupil do domu Otce: první člověk, který tak učinil. Vešel naprosto sám, aby připravil cestu ke vstupu pro nás. Nyní čekáme na Něho, že se vrátí. Čekáme každý den. Duch Boží přináší touhu do našich srdcí: *„Duch i nevěs-*

ta řkou: *Pojď.*“ (Zj. 22,17)

Bude to velká věc, až Pán přijde, aby nás vzal a uvedl nás do domu Otce. Co tam najdeme? Myslím, že je jen jeden verš, který nám to přímo říká: Jan 17,24. Pán Ježíš říká: *„Otče, které jsi mi dal, chci, kde jsem já, aby i oni byli se mnou.“* To je to, co je v domě Otce. Tam je Pán Ježíš ten *„Já jsem“*. Tam Jej budeme vidět tak, jak je, ne jaký byl, když byl na zemi, ale jak je v tomto domě po celou věčnost. Zůstává člověkem na věčnost. Je to proto, abychom my viděli Jeho slávy, když říká: *„..., aby hleděli na slávu mou“,* a pak jim to vysvětluje: *„..., neboť jsi mne miloval před ustanovením světa.“* V domě Otce budeme vidět věčný proud lásky, který plyne od Otcova srdce k Synu. To je naše živá křesťanská naděje. Předobraz vidíme, když Izák uvádí Rebeku do Sárina stanu.

Avšak Abrahamův příběh tímto nekončí, neboť čteme o Cetuře:

„Abraham pak opět pojal ženu jménem Ceturu. Kterážto porodila jemu Zamrana, a Jeksana, a Madana, a Madiana, Jezbocha a Suecha. Jeksan potom zplodil Sábu a Dedana. Synové pak Dedanovi byli: Assurim, a Latuzim, a Laomin. Ale synové Madianovi: Efa, a Efer, a Enoch, a Abida, a Helda; všichni ti synové byli Cetury.“ (25,1–4)

Myslím, že Cetura nebyla Abrahamovou ženou teprve po smrti Sáry, ale ona a Sára byly jeho ženami ve stejnou dobu. Výše uvedené verše přicházejí teprve po kapitole 24, aby nám ukázaly plodnost Izraele v tisíciletém království. Během těchto 1000 let zde bude ovoce nebeského charakteru v království Otce a ovoce pozemského charakteru v království Syna člověka, o němž mluví velký počet synů Cetury. To je ovoce práce duše Pána Ježíše. Celým základem tohoto ovoce pro Boha, jak v nebeském, tak i v jeho pozemském charakteru, je Golgota. To nám ukazuje kapitola 22. Pán Ježíš vykonal toto velké dílo. Vydal sebe na soud a na smrt, aby položil základ pro naše spasení. Velebeno buď Jeho jméno.

Max Billeter

(Přeložena z Truth & Testimony No. 4/2009, kde bylo uveřejněno jako revidované poznámky přednášky na konferenci v Plumstead, London.)